

В И С Н О В О К

до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення лісових відносин» (реєстр. № 11318 від 04.06.2024)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації на своєму засіданні 24 липня 2024 року (Протокол № 126) розглянув проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення лісових відносин» (реєстр. № 11318 від 04.06.2024), поданий народним депутатом України Дануцою О. А. та іншими народними депутатами України.

Відповідно до пояснювальної записки законопроект реєстр. № 11318 розроблено з метою врегулювання у Лісовому кодексі України, Земельному кодексі України та інших законах України питань законодавчого закріплення основних положень лісовпорядкування, що забезпечать сталє, прозоре та відповідальне використання лісів та лісових ресурсів, врегулювання питань функціонування інформаційних систем у сфері лісового господарства, що мають стати важливим інструментом в досягненні відкритості, публічності та контролю за діяльністю учасників ринку деревини та станом лісів, а також з метою забезпечення конкурентної реалізації (продажу) деревини та виробів з деревини, за рахунок визначення в законі України основних правових та організаційних засад їх реалізації (продажу), а також обліку інформації про походження, заготівлю та реалізацію (продаж) деревини, виготовлення та реалізацію (продаж) виробів з деревини, що забезпечить прозорість на ринку.

Проектом Закону пропонується, зокрема:

- врегулювати питання щодо створення та функціонування єдиної державної системи електронного обліку деревини на законодавчому рівні. Визначається, що Єдина державна система електронного обліку деревини є автоматизованою інформаційно-комунікаційною системою, що забезпечує збирання, зберігання, обробку і захист інформації про походження, заготівлю та реалізацію (продаж) деревини, виготовлення та реалізацію (продаж) виробів з деревини, держателем якої є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства.
- надати повноваження Кабінету Міністрів України у сфері лісових відносин зокрема: затверджувати основні вимоги до функціонування інформаційних систем у сфері лісового господарства та доступу до інформації, що міститься в

цих системах, відповідно до Лісового кодексу України та закону; затверджувати порядок внесення інформації про походження, заготівлю і реалізацію (продаж) деревини та про виготовлення та реалізацію (продаж) виробів з деревини до єдиної державної системи електронного обліку деревини, а також порядок доступу до такої інформації.

- надати повноваження Центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, зокрема: визначати технічного адміністратора інформаційної системи у сфері лісового господарства; визначати адміністратора єдиної державної системи електронного обліку деревини;
- передбачити, що Інформаційні системи у сфері лісового господарства забезпечують, зокрема: функціонування персонального кабінету; можливість видачі спеціальних дозволів на використання лісових ресурсів в електронному вигляді; можливість видачі сертифікатів про походження лісоматеріалів та окремих виробів з деревини в електронному вигляді; оприлюднення інформації про результати проведення національної інвентаризації лісів, моніторингу лісів; доступ до даних лісового кадастру; оприлюднення аналітичних та статистичних даних про лісове господарство та ринок деревини; оприлюднення відомостей про підприємства, установи, організації, що здійснюють лісовпорядкування; доступ до інших відомостей та документів, визначених законодавством.

В межах предметів відання Комітету щодо запропонованих законодавчих змін зазначаємо наступне.

Міністерство цифрової трансформації України в межах компетенції опрацювало проект Закону та повідомило про зауваження і пропозиції до нього.

Абзацом дев'ятим пункту 4 розділу I проекту Закону пропонується передбачити, що інформаційні системи у сфері лісового господарства забезпечують, зокрема, можливість видачі спеціальних дозволів на використання лісових ресурсів в електронному вигляді.

Водночас зауважуємо, що відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» відправлення та передавання електронних документів здійснюються автором або посередником в електронній формі за допомогою засобів інформаційних, електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем або шляхом відправлення електронних носіїв, на яких записано цей документ.

Враховуючи наведене, в абзаці дев'ятому пункту 4 розділу I проекту Закону слова «в електронному вигляді» пропонуємо замінити словами «в електронній формі».

У запропонованих розробником змінах до ряду нормативно-правових актів спостерігається закріплення норм щодо «інформаційних систем у сфері лісового господарства». До прикладу, у змінах до статті 27 Лісового кодексу України (далі – Лісовий кодекс) передбачається, що Кабінет Міністрів України у сфері лісових відносин затверджує основні вимоги до функціонування інформаційних систем у сфері лісового господарства та доступу до інформації, що міститься в цих системах, відповідно до цього Кодексу та закону. Статтю 49 Лісового кодексу пропонується доповнити нормою, що інформаційна система у сфері лісового

господарства забезпечує доступ до даних лісового кадастру. У статті 55 Лісового кодексу передбачається норма, що результати моніторингу лісів оприлюднюються в інформаційній системі у сфері лісового господарства. Однак не зрозуміло про яку саме інформаційну систему іде мова. Також у пункті 4 проекту Закону передбачається внесення змін у Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля», зокрема в частині доповнення статті 55² загальними нормами щодо функцій, які забезпечують інформаційні системи у сфері лісового господарства. Звертаємо увагу, що статтю 1 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» визначено такі системи:

інформаційна (автоматизована) система - організаційно-технічна система, в якій реалізується технологія обробки інформації з використанням технічних і програмних засобів;

інформаційно-комунікаційна система - сукупність інформаційних та електронних комунікаційних систем, які у процесі обробки інформації діють як єдине ціле;

електронна комунікаційна система - сукупність технічних і програмних засобів, призначених для обміну інформацією шляхом передавання, випромінювання та/або приймання її у вигляді сигналів, знаків, звуків, рухомих або нерухомих зображень чи в інший спосіб.

Таким чином, вважаємо за доцільне визначити види та перелік систем у сфері лісового господарства з урахуванням вищезазначених норм Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах».

Підпунктом 26 пункту 1 Розділу I проекту Закону передбачається доповнення Лісового кодексу статтю 70³ «Електронний облік деревини та виробів з деревини». Так, запропонованими нормами визначається, що Єдина державна система електронного обліку деревини (далі – Система) є автоматизованою інформаційно-комунікаційною системою, що забезпечує збирання, зберігання, обробку і захист інформації про походження, заготівлю та реалізацію (продаж) деревини, виготовлення та реалізацію (продаж) виробів з деревини. Держателем Системи є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства. Звертаємо увагу, що згідно зі статтею 4 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» суб'єктами відносин, пов'язаних із захистом інформації в системах, є:

- володільці інформації;
- власники системи;
- користувачі;
- спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань організації спеціального зв'язку та захисту інформації і підпорядковані йому регіональні органи.

На підставі укладеного договору або за дорученням власник системи може надати право розпоряджатися системою іншій фізичній або юридичній особі - розпоряднику системи. Таким чином, Законом України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» не визначено «держателя» суб'єктом відносин, пов'язаних із захистом інформації в системах.

З огляду на вищезазначене та засади функціонування Системи, вважаємо за доцільне термін «держатель системи» замінити на «власник системи», визначити володільців інформації та користувачів системи.

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України не підтримує проект Закону, зокрема, зазначає, що на розгляді у Верховній Раді України перебуває проект Закону України «Про ринок деревини» (реєстр. № 4197-д від 10.09.2021), який готується до другого читання. Проектом Закону України «Про ринок деревини» пропонується визначити правові, економічні та організаційні засади функціонування ринку деревини, врегулювати відносини, пов'язані з обігом, купівлею-продажем деревини, операцій з деревиною та виробами з деревини, експорту лісоматеріалів та окремих виробів з деревини, спрямований на охорону навколишнього природного середовища розвиток ринкових відносин у лісопромисловому комплексі, з метою забезпечення деревиною потреб споживачів на принципах вільної і добросовісної конкуренції та сталого використання лісових ресурсів. З огляду на викладене, пропонує норми законопроекту щодо створення та функціонування Єдиної державної системи електронного обліку деревини виключити, а саме підпункти 2, 7, абзаци третій та четвертий підпункту 8, абзаци другий, четвертий та шостий підпункту 9, підпункт 26 пункту 1.

Народні депутати України – члени Комітету звернули увагу щодо доцільності запровадження двох систем у сфері лісового господарства, а саме інформаційної системи у сфері лісового господарства та Єдиної державної системи електронного обліку деревини та можливості розгляду останньої як компоненту підсистеми або реєстру. Оскільки, згідно з запропонованого визначення «Єдина державна система електронного обліку деревини є автоматизованою інформаційно-комунікаційною системою, що забезпечує збирання, зберігання, обробку і захист інформації про походження, заготівлю та реалізацію (продаж) деревини, виготовлення та реалізацію (продаж) виробів з деревини.». Закон України «Про публічні електронні реєстри» (далі – Закон) встановлює правові, організаційні і фінансові засади створення та функціонування публічних електронних реєстрів з метою захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб під час створення, зберігання, оброблення та використання інформації у публічних електронних реєстрах. Відповідно до пункту 12 частини першої статті 2 Закону публічний електронний реєстр (реєстр, кадастр, реєстр тощо) (далі - реєстр) – інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення реєстрових даних та надання реєстрової інформації. У разі розгляду

вищезазначеної системи як реєстру необхідно буде проект Закону, доповнити відомостями, визначеними частиною другою статті 26 Закону.

Крім того, відзначають про необхідність приведення законопроекту у відповідність до Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» та пропонують в абзаці дев'ятому, десятому пункту 4 розділу I проекту Закону слова «в електронному вигляді» замінити словами «в електронній формі».

Народні депутати України – члени Комітету при обговоренні законопроекту зазначили, про необхідність врахування вищезазначених зауважень і пропозицій та пропонують відповідно доопрацювати проект Закону.

Враховуючи наведене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування врахувати висловлені зауваження та пропозиції під час підготовки та розгляду проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення лісових відносин» (реєстр. № 11318 від 04.06.2024), поданого народним депутатом України Дануцою О. А. та іншими народними депутатами України.

2. Направити висновок Комітету про розгляд зазначеного законопроекту до Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО

